

2012 nr 1

De Tuinkabouter

Lentekriebels
Gezelligheid kent geen tijd
Hans Lagas vertelt
Groentecake van Inge
Jaar van de Bij

Jaar
van de
Bij 2012

Colofon

Inhoud

De Tuinkabouter

Verenigingsorgaan van de Oegstgeester Volkstuin
Oplage 150 stuks

Postadres:

Zonnebloemlaan 22, 2343GC Oegstgeest

Tuinadres:

Willibrordlaan hoek Van Cuycklaan

Girorekening: 4014955

Website: www.ovv-volkstuin.nl

Bestuur:

Voorzitter: tuin 33 Mw. N.E.H.W. Zwart
voorzitter@ovv-volkstuin.nl 06-14184411

Secretaris: tuin 73 Mevr. A.M. vd Burg
secretaris@ovv-volkstuin.nl 071-5175678

Penningmeester: tuin 4 Hr. J. Merkestein
penningmeester@ovv-volkstuin.nl 071-5171927

Commissaris: tuin 32 Mw. K. Timmer
tuincommissie@ovv-volkstuin.nl 071-5157319

Commissaris: tuin 36 Mw. M. v Leeuwen
tuincommissie@ovv-volkstuin.nl 071-5173012

PR: tuin 44 Hr. D.C.F. Neuman
071-5154026

Commissies:

Uitgifte van tuinen: Mw. K. Timmer
tuinzaken@ovv-volkstuin.nl 071-5157319

Tuincommissie: Mw. M. v Leeuwen
tuincommissie@ovv-volkstuin.nl 071-5173012

Inkoopcommissie: tuin 53 Hr. en Mw. Hermann
inkoop@ovv-volkstuin.nl 071-3014535

Redactie:

Jolanda Alkemade: tuin 75 071-5171431

Dick Neuman: tuin 44 071-5154026

Inge Goud: tuin 107

tuinkabouter@ovv-volkstuin.nl

Adriaan Roland Holstlaan 16
2343DJ Oegstgeest

Prijzen Volkstuin	hele tuin	halve tuin
Contributie en Pacht	€ 40	€ 33
Entree eenmalig bij betrekken tuin	€ 23	€ 14
Borg	€ 150	€ 90
Contributie voor leden en leden zonder tuin € 10		

Colofon en Inhoud

De Redactie	Pag 2
- Gezelligheid	Pag 3
De Voorzitter	
- Chapeau	Pag 3
Secretaris	
- Doorgaand rijverkeer gestremd	Pag 4
Tuincommissie	
- wanneer gaat u op vakantie	Pag 4
Het gesprek	
- Oergezellig	Pag 5
Bijzonderheden	
- Jaar ven de Bij	Pag 7
Fotomaat	
- XXL	Pag 8
Mijn favoriete gereedschap	
-Handgesmeed erfstuk	Pag 10
In en om Het Praathuis	
- Uitreiking prijzen kerstpuzzel	Pag 11
Eten uit de tuin van Inge	
- Groentecake	Pag 12
Goed begin	
-verboden plantjes?	Pag 13
Ingezonden stukken	
- Moestuinkanaal en groene vingers	Pag 13
De inkoopcommissie	
- Bestellingen ophalen	Pag 15
Geschoffeld	
- hemelvaart en voorjaarsdag	Pag 16

Inleveren kopij voor 20 Mei

**Een tuin is als een huwelijk
Hoe meer je erin stopt,
hoe meer je er uit kunt halen**

(scheurkalender Hans Lagas)

Agenda:

Tuincontroles:
Maandelijks van maart t/m november
Verschijnen Tuinkabouter
April, Juni, Oktober, December.
Schouwdatum Hoogheemraadschap 1 november

Tuinbewerking / verhuur apparatuur

Het laten frezen van de tuin (per keer)	20
Huren aanhanger per keer (1 hele dag)	10
Reserveren in het Praathuis of via de tuincommissie	

De redactie

Van uw redactie...

In dit nummer staat het fenomeen 'gezelligheid' centraal! Gezelligheid is immers het bindmiddel binnen een vereniging. Hoe hebben we dat in dit nummer naar voren gehaald? Dat begint natuurlijk al met het gezellige onderonsje op de voorpagina (...) maar het spat bijvoorbeeld ook van de pagina's 'fotomaat' waarin via de lens wordt teruggeblikt op een aantal gezellige hoogtepunten in de afgelopen periode: de Nieuwjaarsborrel, de eerste klusdag, een bijzonder koffiemoment bij Het Praathuis. Ook Hans Lagas steekt in zijn interview de loftrumpet over de onderlinge gezelligheid op zijn 'pad'; overigens geeft hij ook nog een aantal behartenswaardige tips voor nieuwe tuinders.

In dit nummer ook het verslag van de – buitengewoon gezellige - algemene ledenvergadering, die dit maal een geheel ander karakter had. De inbreng die via de 'flappen' uit de aanwezige leden naar voren kwam, zal in een volgend nummer nader aan de orde komen.

En ook in tijden van nood en afzien kan het onverwacht heel gezellig zijn; bijvoorbeeld als er zomaar een schuur in de sloot belandt (zie foto's elders in dit blad), die er met vereende krachten toch weer uit moet worden geharkt. Of als er hard gewerkt moet worden aan het weg-scheppen van een mestberg...

Verder nog suggesties van Inge voor een gezellige maaltijd – hoe krijgen we bij de (klein-)kinderen die liever geen groenten eten (!) in vermomde vorm toch de benodigde groentevitamines naar binnen.

In 'geschoffeld' tenslotte nog diverse handigheidjes en tips, waaronder bijvoorbeeld die voor een gezellig week-endje België, om een open-tuinenroute te bezoeken!

Kortom, allemaal weer de moeite waard. Gezelligheid kent geen tijd, ook niet voor de redactie, want voor we het wisten was dit nummer al weer geheel gevuld...

Veel leesplezier,

Uw redactie

De voorzitter

Voorwoord

De lente is begonnen! Wie regelmatig de paden langs loopt ziet dat er veel activiteit is en dat het complex er steeds beter uitziet. Chapeau! Er zijn steeds meer jongere leden met een tuin, waardoor de toekomst en de continuïteit van onze vereniging gewaarborgd blijft. De belangstelling voor tuinieren groeit en dat past ook in de trend. In deze tijd van economische uitdagingen zijn er steeds meer mensen die groente willen telen voor eigen gebruik en dan ook het liefst biologisch ecologisch verantwoord. Dat is maar goed ook, want bestrijdingsmiddelen, zoals Roundup, zijn erg schadelijk onder meer voor de bijen. En zoals we allen weten, zonder bijen komen we nergens! Stadstuinieren, urban gardening en farming zijn niet voor niets steeds populairder.

Een andere manier om de toekomst van het complex te verzekeren is om hierover ook nadrukkelijk het gesprek aan te gaan met de gemeente. We zullen u daarover ui-

teraard nader informeren. Ook zijn we bezig met de leden die zich hebben aangemeld op de ledenvergadering samen plannen uit te werken over de slootkanten/baggeren, de tuincontroles en de mogelijkheid om kippen en konijnen te houden op het complex. Ik heb ook begrepen dat er een school is die zijn leerlingen graag op jonge leeftijd vertrouwd willen laten worden met tuinieren en enthousiast iets met een groentetuin zouden willen doen. Wie het leuk vindt hier aan mee te doen kan zich bij mij aanmelden. Dit kan dan een invulling van de klusverplichting zijn.

Ik zie overigens met genoegen al tuinbonen en uien en aardappelen in de grond. Ik wens iedereen een goed seizoen! Mocht u vragen hebben of suggesties. We horen het graag.

Hartelijke groe(n)ten,

Nicole Zwart

De secretaris

Ingevoegd vindt u de notulen van de algemene ledenvergadering van 2011.

Zoals iedereen inmiddels heeft gemerkt wordt de tijdelijke bestrating rondom de ingang van het volkstuincomplex vervangen door definitieve bestrating. De werkzaamheden zullen naar verwachting enkele weken in beslag nemen. Helaas is niet bekend hoelang het volkstuincomplex met de auto onbereikbaar blijft.

Mathilde

De tuincommissie

Tuincontroles en vakantie:

Het nieuwe tuin seizoen staat voor de deur. Voor de tuinders veel werk met het opruimen van de tuin en het zaaien en poten van allerlei soorten groenten en fruit, om later daarvan te kunnen genieten.

Begin april zijn de tuincontroles weer begonnen. Sommige tuinders zullen alsnog aan het werk moeten. De tuincontroles vinden iedere maand plaats van april t/m oktober. Gaat u met vakantie laat dit de tuincommissie even weten wanneer u gaat. Als er tijdens uw vakantie een controle plaatsvindt dan zit er bij thuiskomst geen briefje in uw mailbox. Zulke mededelingen geven irritaties en we willen het graag gezellig houden.

Nieuwe tuinders:

Er zijn dit jaar tot nu toe 8 nieuwe tuinders bijgekomen. Allen van harte welkom en veel tuinplezier. Er staan nog 6 tuinders op de wachtlijst.

Schoonhouden sloten:

Vanaf eind maart t/m eind juni wordt er niet gecontroleerd op het schoonhouden van de sloten. Dit in het belang van flora en fauna. Na eind juni gaan wij daar weer streng op letten.

Aardappels en tomaten:

Binnenkort gaan de aardappels en tomaten weer gespoten worden, als u dat niet wilt kunt u in het praathuis een paaltje met oranje bovenkant halen en naast het tuinnummer op uw tuin plaatsen.

Dit is voor de vereniging een teken dat er niet tegen Phytophthora gespoten wordt op uw tuin.

Klusedagen:

De klusedagen zijn ook weer begonnen. Iedere tuinder moet 3 uur per jaar vrijwilligerswerk doen op de tuin. U heeft inmiddels een lijst ontvangen wanneer u bent ingeroosterd. Deze lijst is ook als bijlage toegevoegd aan deze tuinkabouter. Misschien komt die dag niet zo goed uit, laat het even weten dan kunnen we een andere dag proberen. De klusochtend begint om 09:00 uur, om 10:15 wordt er koffie gedronken en rond 12:00 uur is het werk gedaan. Als u niet komt klussen krijgt u een rekening van 15 euro.

Bruine bakken:

Nogmaals willen wij alle tuinders verzoeken om de bruine bakken alleen voor tuinafval te gebruiken en niet te zwaar te beladen. Hierdoor voorkomen wij problemen met de gemeente.

De tuincommissie wenst alle tuinders een goed en gezellig tuinjaar toe.

Korrie Timmer en Miep van Leeuwen.

'Wij hebben een oergezellig pad'!

10 vragen aan: Hans Lagas

1. Wie is Hans Lagas?

Hans is een tuinder van het eerste uur: al vanaf december 1987 is hij lid van de vereniging; daarvoor tuinde hij al aan een volkstuintencomplex aan de Rhijnhofweg. Hans woont aan de Van Cuijcklaan (samen met nog drie andere leden van onze club!) en hij werkt op de administratie van het LUMC. Hans heeft een tuin aan pad 3 nr. 65 en zijn vrouw Lucie heeft daar tegenover nog een halve tuin, waar vooral de bloemen worden gekweekt: dahlia's, pioenrozen (mooi adresje nabij de Olmenhorst), zonnebloemen (vier soorten!) en dat werk. Hans verbouwt zelf vooral groenten en veel rood fruit.

2. Hoe sta jij als ervaren tuinder in je laarzen?

Hans roept meteen dat hij het momenteel zo ontzettend gezellig vindt op de tuin: pad 3 is vast en zeker het leukste pad in het complex! Hij is blij met alle nieuwe mensen die zich daar de afgelopen tijd weer hebben genesteld – jong en oud, maar allemaal enthousiast: de tuinen liggen er vrij goed onderhouden bij. Daarenboven zijn er goede sociale contacten. Er worden stekjes en oogsten met elkaar gedeeld!

3. Veelal beginners, die nieuwe tuinders?

Ja, inderdaad, maar dat is juist leuk, vindt Hans, want zo kan hij ook weer kennis doorgeven. Dat heeft hij zelf ook als hartverwarmend ervaren in zijn beginjaren. Toen waren er Chris Plandsoen, die indertijd al heel veel ervaring had. En natuurlijk Roos, die is bioloog, die heeft een biologische tuin, daar is zeer degelijk over nagedacht. Inmiddels is ook Kees Pieterse weer terug, degene van wie Hans toentertijd de tuin overnam – Kees zit nu tegenover Hans. 'Die weet ook veel van planten, kan vaak aan het blad zien welke ziekte een plant onder de leden heeft'.

4. Kennis doorgeven?

Jawel, er blijken toch elke weer opnieuw goede tips noodzakelijk... Hans begint te lachen: ik heb wel eens gezien dat mensen knoflook wilden neerzetten, maar in plaats van de teentjes stopten die hele knoflookvoeten in de aarde. Daar heb ik ze toen maar even op gewezen. Of krootjes, die zó uit het bakje in de tuin werden geplaatst, allemaal bovenop elkaar. Idem sla, dan werden al die beginnende kropjes tegen elkaar aangezet, terwijl ze eigenlijk ruimte moeten hebben; dat gebeurt soms ook bij het zaaien. Of preiplantjes, moeten ook netjes uit elkaar worden gehaald voordat je het in de aarde zet. Enfin, zo kun je mensen nog wel eens behoeden voor missertjes. Hij vervolgt: zelf heb ik indertijd een handige tip gekregen om bij het zetten van koolsoorten het gat met verse aarde en ook een klein beetje kalk op te vullen – dat voorkomt knolvoet, werkt altijd... Hans praat zachtjes verder: ik heb mensen ook onlangs nog verteld dat je aarde over de aardappelplantjes kunt scheppen tegen eventuele vorst (het zogenaamde 'aanaarden'). En dat je erwten van lathyrus nooit terug moet zetten op dezelfde plek in verband met schimmelvorming...

5. Je bent een bron van inspiratie en goede tips!

Terwijl Hans knikt, haalt hij een papieren bundeltje uit zijn tas en deponeert met een triomfantelijk gezicht een stapel losse velletjes op de tafel: 'hier nog meer tips!'. Op de tafel liggen blaadjes van De 'Tuinscheurkalender'; Hans heeft die kalender ooit cadeau gekregen en het blijkt een welhaast onuitputtelijke bron aan tuintips, recepten, do's en don'ts, wetenswaardigheden over gereedschappen en

over het weer. Hij schuift het over de tafel richting de redactie – ‘alvast wat kopij’ zegt ‘ie vergenoegd. Hij wil ze afstaan voor De Tuinkabouter, de meest bruikbare tips heeft ie zelf al in zijn tuinschrift genoteerd. We kijken ze vluchtig door, het ziet er inderdaad uit als een welkome gift... (zie ook *Geschoffeld*).

6. Hoe is je werkwijze verder?

Hans kijkt nu serieus – en vertelt dat hij alles wat hij doet opschrijft: wat er wordt gezaaid, wanneer en op welke plek, ‘want anders vergeet ik het gewoon’. Hans: ‘In het voorjaar begin ik al vroeg. Dan laat ik de erwten van mijn lathyrus op een natte koffiefilter liggen, net als bijvoorbeeld de tuinbonen. Daarna leg ik ze 24 uur in het water en daarna doe ik ze 24 uur in een plastic zakje totdat ze kiemen – vervolgens kunnen ze in een bak met aarde en dat groeit dan als kool... In huize Lagas worden de huiskamer (vensterbank en op de kast) en PC-kamer in het vroege voorjaar in beslag genomen door allerhande potjes, bakjes en (eier-)doosjes waar zaadjes in kiemen; vervolgens verhuizen ze naar de kas. Op de tuin staan vier regentonnen: twee van zo’n 300-400 liter en twee kleinere (tbv de kas).

Uit de scheurkalender van Hans Lagas:

***De bot, die berst; de bij, die zoemt,
De wind, die zothed gaat vertellen:
Wat men kortweg de lente noemt
En de aarde komt op stelten stellen.***

Richard Minne, dag van de schoonheid

7. En waar heb je dat enthousiasme voor het tuinieren meegekregen?

Hans vertelt dat hij als kind altijd ging logeren op een boerderij: ‘een beetje helpen in de kersenboomgaard, de dieren verzorgen, helpen met groenten wekken, dat soort werk. Heerlijk!’ Het was een adresje dat zijn opa had overgehouden uit de Tweede Wereldoorlog, toen deze met een hondenkar nog wat voedsel probeerde te krijgen voor zijn gezin in het westen.

8. Wat gebeurt er met de oogst uit de tuin van de Lagasjes?

Het gezin Lagas (vrouw Lucie en twee kinderen, van wie één al uit huis) eet alles van het land. Maar soms is het teveel: Hans vriest dan veel groenten in; zeker de snijbonen (kan zelfs zonder blancheren), de prei (niet blancheren!), krotten, rode kool. Maar ook paprika, rauw in schijfjes (hartstikke makkelijk) en ook tomaten...

9. Zie je nog een toekomst binnen de vereniging weggelegd?

Hans: ‘ik heb altijd gezegd: geen functies zolang ik werk, maar uiteraard ben ik altijd bereid tot hand- en spandiensten, bijvoorbeeld de sloot helpen schoonmaken op de zaterdagen, dat doe ik voor de gezelligheid!’ Er bestaat een kans dat er voor Hans binnen afzienbare tijd (waarschijnlijk volgend jaar) een eind komt aan zijn huidige werkzame bestaan: ‘... en dan zien we wel weer!’ Hans geniet voorlopig van de gezelligheid op de tuin: de barbecue en de borrel met Oud en Nieuw vindt hij altijd erg sfeervol. Er moet hem wel iets van het hart: ‘de toekomst vind ik soms wat laag, ik zie vaak dezelfde gezichten’. Hij voegt toe: ‘...het is wel een enthousiast gezelschap, er zijn ook steeds meer vrouwen die een tuin hebben. Mijmert: ‘...en misschien is het ook wel logisch dat niet iedereen er is, want als je bij een kaartclub gaat, wil je samen met anderen kaarten maar als je een volkstuin neemt, wil je misschien gewoon alleen maar tuinieren.’ Hij vindt het wel handig om dan toch sommige dingen samen te doen: ‘bijvoorbeeld het bestellen van zaai- en pootgoed. We hebben een uitstekende inkoopcommissie, die meer korting kan bedingen naarmate er meer mensen meedoen met de gezamenlijke inkoop’. Hans wil het huidige bestuur ook nog wel even een pluim geven: ‘het complex ziet er beter uit dan ooit – ik heb het idee dat er goed contact wordt onderhouden met de leden’.

10. Nog een laatste opmerking of hartekreet?

Ik hoop dat er dit jaar een Plan van Aanpak komt om de sloten uit te baggeren tijdens de vrijwilligersdagen. Vooral aan het eind, daar bezinkt van alles en daar kan niemand iets aan doen. Het gebeurt ook in hoog tempo: vorig jaar zijn er zeven vrachtwagens verwijderd uit de laatste sloot en binnen een jaar was het weer hartstikke ondiep, vooral aan de kopkant, het begin van de sloot. Dat vind ik wel een zorg...

Hans, bedankt! We komen je nog tegen in je tuin voor een foto met je ‘favoriete gereedschap’!

Bij-zonderheden

Het jaar van de bij

Initiatief; Het initiatief tot het instellen van het jaar van de BIJ 2012 is genomen door: KNNV, de Bijenstichting, stichting EIS, IVN en de NBV. Het doel is om brede aandacht te vragen voor het insect de BIJ.

Logo; Er is een logo ontwikkeld voor het Jaar van de Bij. Dit logo is beschikbaar om te publiceren op de website, in afdelingsbladen en andere communicatie uitingen (bijvoorbeeld uw digitale handtekening onder uw mails).

Vroege Vogels; In de uitzending van Vroege Vogels op 1 januari 2012 is volop aandacht voor het Jaar van de Bij geweest. Dat is de officiële start van een actief jaar waarin het verbeteren van de leefomstandigheden van bijen centraal staat. We hopen dat heel veel mensen meedoen en er meer aandacht komt voor bijen.

Website; De website www.jaarvandebij.nl. Op de website vind u achtergronden, tips, materialen, actiemogelijkheden en een activiteitenagenda. Houd deze website in de gaten.

Zoekkaart wilde bijen van het bijenhotel; De tweezijdige zoekkaart, met de meest voorkomende 15 soorten wilde bijen en een bouwplaat van een bijenhotel met haar bezoekers is in concept klaar. De zoekkaart is naar verwachting eind februari klaar en kan dan besteld worden.

Bijenkrant; Samen met de NBV, de Bijenstichting, EIS en IVN en KNNV, komt er een bijenkrant uit. Er is daarin aandacht voor de activiteiten van het bijenjaar, wat u zelf kan doen en achtergrondinformatie over bijen. Deze krant wordt aan NBV-leden toegestuurd.

Materialen bestellen; De bestelling van alle materialen die voor het Jaar van de Bij worden ontwikkeld (zoals schoolkrant, zoekkaart, zakjes zaad, folders....etc) loopt via een centraal adres, namelijk heb Bijenhuis in Wageningen. De materialen kunnen besteld worden via www.Jaarvandebij.nl

Wat kunnen volkstuinders doen?

Bijen of Insectenhôtels:

Bouw een bijen of insectenhotel. Dit kan variëren van een stronk met gaten tot complete bouwwerken.

Op de site <http://www.bijenhotels.nl/> staan veel voorbeelden van grote en kleine bijenhotels.

De redactie kwam een paar zeer fraaie hotels tegen in de botanische tuin van Geneve. (zie foto's hieronder)

Mijn favoriete gereedschap

Handgesmeed antiek pootijzer:

Hans Lagas vertelt: 'dit is een uniek stuk gereedschap, het is een handgemaakt pootijzer, gesmeed, nog een erfstuk van mijn oom. Ik heb het al zolang ik me kan herinneren. Het ding is lekker breed en stevig en dankzij die lange steel kan ik het werk staande doen. Hij kan alles aan, van aardappelen tot bloembollen... (foto 1 en 2)

Viertandige riek:

Hans Lagas vertelt: 'dit is een heel goede viertandige riek of hooivork (?), er zitten namelijk lekkere brede tanden aan, ik kan er daardoor ook goed mee spitten. Het ding is handgemaakt.' (foto 3 en 4)

In en rond het Praathuis

Prijswinnaar kerstpuzzel 2011

Grote verbazing bij Herbert Hermann toen er volkomen onverwachts werd aangebeld en de (bijna) voltallige redactie bij hem op de stoep stond voor de uitreiking van de prijs die was toegekend aan de winnaar van de kerstpuzzel 2011. Er waren drie foutloze inzendingen en door het lot werd bepaald dat de prijs hem ten deel zou vallen. Hij mocht een heuse tuinkabouter-met-gieter (niet winterhard) en een cadeaubon voor tuinartikelen bij tuin-

centrum Van Moerkerk in Valkenberg in ontvangst nemen. Eerlijkheidshalve meldde Herbert ons overigens dat de eigenlijke prijswinnaar zijn vrouw Wil moest zijn – helaas op dat moment niet aanwezig. Zij bleek degene die de puzzel had opgelost en Herberts bijdrage daaraan was slechts van bescheiden aard. Met een hartelijke gelukwens en onder de nadrukkelijke toezegging dat de prijs zou worden doorgegeven aan de rechtmatige winnares nam uw redactie afscheid. Wij feliciteren hier nogmaals de familie Hermann en voor al onze lezers die dit jaar niet hebben gewonnen geldt: volgende Kerst weer nieuwe kansen...

Bij het ter perse gaan van dit blad was het de redactie helaas nog niet gelukt om de prijswinnares van 2010 thuis te treffen. De winnares Mw. Steyn heeft haar prijs helaas nog niet uitgereikt gekregen. De redactie maakt dit goed door de waarde van de kadobon nu met rente te vermeerderen... U houdt de foto van deze uitreiking te goed.

Eten uit de tuin

Groentecake

Toen mijn dochter geboren werd, keek ik al uit naar de tijd dat ze kon helpen met het zaaien en planten van groenten in de moestuin, met plukken en oogsten. Ik zag het al helemaal voor me hoe ze bij het avondeten lekker haar zelf geplukte groente zat op te peuzelen. Maar niets van dit alles. Net opgekomen plantjes worden enthousiast de nek omgedraaid of verzopen in een plons water. En in de moestuin wil mevrouw alleen maar hard rennen. Niet scheppen met haar eigen peuterscheepje. Om over eten maar niet te spreken. Op vakantie in Frankrijk ging drie weken lang de ene barbecueworst na de andere erin, maar groente eten ho maar. En thuis ging het al niet veel anders. Daarom maak ik af en toe iets waar ik groente in verstop en dat een beetje lijkt op wat ze lekker vindt. Zoals taart of cake. Vandaar deze groentecake, ook lekker voor volwassenen!

Recept

200 g boter, op kamertemperatuur + extra voor invetten
4 eieren
250 g zelfrijzend bakmeel
400 g wortels, geraspt
Een handvol broccoli-roosjes, gekookt
10 zwarte olijven, in ringetjes
zongedroogde tomaatjes, in stukjes

Verwarm de oven voor op 175 °C. Vet de cakevorm goed in. Klop met een mixer de eieren met de boter. Voeg het zelfrijzend bakmeel toe en mix door. Meng de overige ingrediënten door het beslag. Bak de cake 1 uur in de oven en laat daarna even afkoelen. Snijd in plakken en serveer direct. Lekker met een salade en een (gevulde) portobellochampignon!

Inge Goud

Stevia

Toen uw redactie onlangs weer eens aan het neuzen was in het ruime aanbod van groentepuntjes en tuinkruiden bij de firma Van Moerkerk in Valkenburg, wees de vriendelijke eigenaresse-bedrijfsleidster ons op een nieuwtje in het assortiment: de Stevia, ook wel 'honingplant' genoemd. Het plantje haalde onlangs de pers vanwege haar (vermeende) eigenschappen, dus we hebben het onmiddellijk aangeschaft en ons verdiept in de achtergronden. De feiten liegen er niet om...

Stevia is een kleine, kruidachtige struik en wordt vooral in Zuid-Amerika en China op grote schaal geteeld. De plant kent twee gebruiksmogelijkheden:

- inwendig gebruik: de bladeren van de Steviaplant heb-

ben een intens zoete smaak (driehonderd maal zoeter dan normale suiker). Het gebruik van Stevia als zoetmiddel zou voordelen bieden: het kan bijvoorbeeld worden gebruikt door diabetici en is een goede vervanger voor bijvoorbeeld aspartaam; het is volledig calorieeloos en zou hoge bloeddruk en een hoge bloedsuikerspiegel verlagen. Daarenboven zou het ook nog het immuunsysteem versterken en ontstekingremmend werken. En, niet onbelangrijk: het tast het gebit niet aan. De Guarini-indianen in Paraguay gebruiken Stevia al 1500 jaar om hun kruidenthee en voedsel mee te zoeten...

- uitwendig gebruik: gebruik in cremes en lotions, Stevia heeft een huidverzorgend effect. Het heeft bijvoorbeeld een positieve invloed bij acne en eczeem.

de blaadjes ook lekker kunnen zijn in pastagerechten of zelfs in de prosecco!

In feite gaat het hier om de *Santolina viridis*, ook wel *Santolina rosmarinifolia*. De Nederlandse naam is Heiligenbloem, familie van de Asteraceae. De bloemkleur is geel en de bloeitijd is van ca. juli tot en met augustus. De bladeren van deze (naar verluidt zeer gemakkelijke) 'halfheester' of 'dwergheester' zijn blauwgrijs en ongeveer 40 centimeter hoog. De plant is redelijk winterhard (tot -20 graden celsius) en blijft de hele winter groen. De plant is zeer geschikt voor 'de tuin op het zuiden', want ze verlangt een zonnige, warme plek op een niet te arme grond en uit de schaduw. Het olijfkruid kan worden gebruikt als borderplant of als solitair en verdraagt vrij droge bodems..

Als crème of lotion is Stevia al enige tijd op de Nederlandse markt verkrijgbaar. Maar om Stevia te kunnen gebruiken als zoetstof moet de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit haar goedkeuring hierover uitspreken. Dit proces loopt al enige tijd (het verhaal gaat dat de vergunningverlening wordt vertraagd door tegenwerking van zoetstoffenproducenten). De uitspraak wordt nu spoedig verwacht, mede omdat in Frankrijk het gebruik van Stevia als zoetstof recentelijk is goedgekeurd. Onderzoeken tonen tot nu toe positieve resultaten, hoewel er nog geen inzicht bestaat in eventuele schade op de langere termijn. Het schijnt dat Coca Cola en Pepsi inmiddels (in elk geval in Amerika) al zijn overgestapt op Stevia als zoetstof, mede omdat aan de andere kunstmatige zoetstoffen meer nadelen worden toegeschreven.

We zullen dus waarschijnlijk nog veel horen van dit plantje!

Bronnen:

<http://www.aspartaam.nl/stevia/stevia.html>

<http://stevia.nl/>

http://www.medischdossier.org/archief/jaargang_13/nummer_3/artikel_723/product_onder_de_loep_stevia_on_geschikt.html

<http://agrarisch.marktplaza.nl/planten/Olijfkruid-heerlijk-in-salades-10882893.htm>

<http://www.mijntuin.org/plants/3679-Heiligenbloem-Olijfkruid>

http://agaaths-weblog.50plusser.nl/?page=article&warticle_id=90438

Olijfkruid

Minstens zo enthousiast troonde de bedrijfsleidster uw redactie mee naar een ander novum in haar handeltje: we mochten het bekijken en vooral er aan ruiken: het bleek wederom een apart plantje, luisterend naar de naam Olijfkruid: het geurt en smaakt verrassend naar ingemaakte olijven en kent heel wat culinaire toepassingen (bijvoorbeeld gebakken aardappelen met rozemarijn en olijfkruid, maar ook in salades). Mevrouw Van Moerkerk vertelde ons dat ze bezig is een aantal lekkere recepten te verzamelen. Nader onderzoek leerde ons dat

Een kruidentuin aan de Lange Voort

Hebt u nog kruidenplanten over?

Door een enthousiaste aanmelding voor de wedstrijd "de wilde weelde" van Marijke Hollander vorig jaar, won het MEC een prijs, die gebruikt moest worden voor de aanleg van de voorgestelde kruidentuin. Dat heeft aardig wat voeten in de onderhandeling gehad voor we met de voeten in de aarde kunnen komen, maar nu is het allemaal in kannen en kruiken. In februari van dit jaar heeft de gemeente voor ons het grasperk aan de lange Voort voor de winkel van juwelier van Eerden verwijderd en de grond plantklaar gemaakt zodat wij op 1 maart de kruiden hebben kunnen planten. Het geld is dus besteed aan de planten.

De vrijwilligers van het MEC hebben geplant en we gaan het perk ook onderhouden, maar we kunnen best hulp gebruiken en alle kruidenplanten die we gratis krijgen zijn welkom. Het afgelopen jaar heb ik op de volkstuin al enthousiast alle spontaan opkomende kruiden laten staan, want die kunnen allemaal komend voorjaar verhuizen. Dus hebt u of uw kinderen zin om te helpen meld u aan of kom gewoon.

Vervolgens is de tuin op 23 maart om 11.00 uur door wethouder Lia de Ridder officieel geopend. We zijn van plan regelmatig stukjes in de Oegstgeester te plaatsen over kruiden en hun toepassing. Ook vermelden we dan hoeveel je nodig hebt want het plukken is vrij, maar het is voor iedereen, dus is het de bedoeling dat iedereen wat heeft en niet een enkeling alles.

Heeft U vragen of planten over ga naar marijke.hollander@casema.nl, of bel 071-5176414, dat is mijn nummer Roos Los-den Hartogh van tuin 67

Moestuinkanaal

Nieuwe website voor moestuinders: www.abcvoordemoestuinder.nl. DCM lanceert een nieuwe website speciaal voor de moestuinder. Op deze website zijn tips te vinden over bodemverbetering, bemesten, bekalken en oplossingen voor specifieke moestuinproblemen. In het onderdeel 'moestuinkalender' is per maand te zien welke werkzaamheden er op dat moment uitgevoerd kunnen worden. Daarnaast is er een link naar het eigen Moestuinkanaal op YouTube waar regelmatig nieuwe video's voor moestuinders te zien zullen zijn.

Tuincentra en moestuinverenigingen kunnen gratis een bijbehorende folder 'Genieten van je moestuin' alsmede een website-banner bij DCM opvragen (info@dcmnederland.com)

Groeten, Thijs Hoogland

Handige sites.

<http://www.plantaardig.com/groenteninfo/>

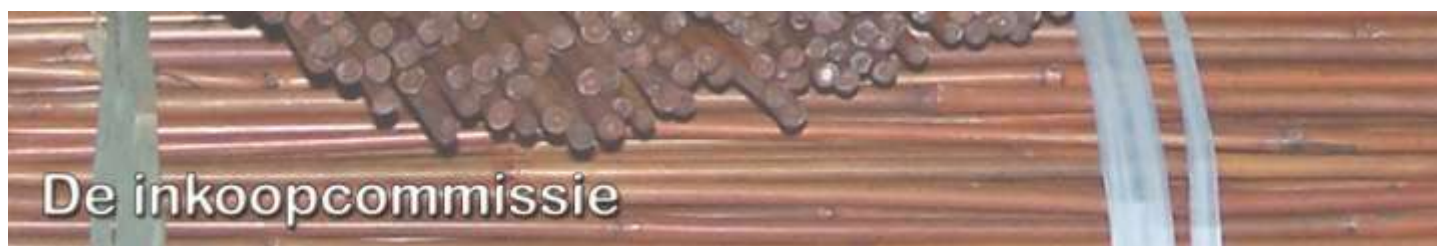
<http://www.plantaardig.com/groenteninfo/berichten/een-gratis-cursus-aardappelen-telen/>

vrg Hans vd Post

Groene vingers gezocht

De Vereniging Leidse Schooltuinen zoekt vrijwilligers voor het nieuwe tuinseizoen. Op de tuincomplexen in Cronesteyn, Stevenshof en de Tuin van Noord zijn vanaf 2 april ongeveer 600 kinderen aan het tuinieren. Ze komen wekelijks een uur naar de schooltuinen met hun leerkracht en tuinouders. Op de tuin zorgt een groepje van minimaal twee vrijwilligers per klas dat alles klaar staat voor het zaaien, planten en wieden. Er wordt uitleg gegeven en geholpen bij het werk in het eigen tuintje. In de vrijwilligersgroep is behoefte aan diverse kwaliteiten. Informatie bij Marian Kathmann, tel. 071-518948 of marian.kathmann@planet.nl. Zie ook www.schooltuinenleiden.nl.

Bestellingen ophalen.

Het was weer een drukte van belang toen de bestellingen van van der Wal, Horticoop en de bemeste tuinaardezakken konden worden afgehaald op Zaterdag, 21 januari in Het Praathuis.

De familie Hermann had Het Praathuis tijdelijk omgetoerd tot een waar distributiecentrum.

Naast de voortreffelijke ontvangst was alles ook weer tot in de puntjes geregeld. Wie niet aanwezig kon zijn werd telefonisch benaderd voor een persoonlijke afspraak.

Bij deze willen we de fam. Hermann weer hartelijk danken voor de service en inzet. We hopen volgend jaar weer op hen te mogen rekenen.

De redactie

Tip van Hans Lagas: wigwam van lathyrus

Maak een 'wigwam' van tonkinstokken of wilgentakken en laat daar de lathyrus aan groeien: dat geeft een heel leuk resultaat!

Polderdag met Hemelvaart...

Op 17 mei wordt de jaarlijkse Polderdag weer georganiseerd in het Land van Wijk en Wouden. Er zijn vier fietstochten van ongeveer 20 kilometer lang uitgezet in het buitengebied tussen Alphen aan den Rijn, Zoetermeer, Leidschendam, Wassenaar, Voorschoten en Leiden. Daarnaast is er een wandelroute door Hazerswoude. De routes voeren je langs de natuur en historie van het platteland. Aan de routes op boerderijen en kwekerijen worden allerlei activiteiten georganiseerd: vogelwerkgroepen geven uitleg over de weidevogels die in het weiland broeden, een boer demonstreert hoe zijn boerenkaas wordt gemaakt, er wordt muziek gemaakt en ook voor kinderen is er genoeg te doen. Starten tussen 10.00 en 13.00 uur op diverse plaatsen (o.a. Hortus Botanicus in Leiden). Inschrijfkosten 3 euro per volwassene (kinderen gratis). Meer informatie: 0172-588537 (Dick en Margriet Sol)

...uit de kalender van Hans Lagas (1)

Wortelpeterselie (*petroselinum crispum* ssp *tuberosum*) is een tweejarig plantje met een kruidige witte penwortel met een licht zoete smaak die vergelijkbaar is met knolselderij en pastinaak. Recepten voor knolselderij en pastinaak kunnen ook met wortelpeterselie bereid worden. De wortel is zeer geschikt als smaakmaker in soepen, stoofschotels, aardappelpuree, enzovoort. Hij kan ook rauw in een slaatje worden geraspt voor een heerlijk kruidige smaak. Behalve de wortel kan ook het blad worden gebruikt, op dezelfde manier als gewone peterselie, maar het is minder aromatisch. De plant is afkomstig uit Zuid-Europa maar is hier al minstens sinds de 16^e eeuw bekend. Hij wordt nog nauwelijks geteeld. Wortelpeterselie wordt gekweekt als pastinaak. Men zaait in het voorjaar (eind maart) of later voor winteroogst. De grond moet in het begin vochtig worden gehouden (bijvoorbeeld door een jutezak over te leggen). Zaai ter plaatse in rijen op

15-50 cm afstand. Plantjes uitdunnen op 10 cm. Men kan vijf a zes maanden na het zaaien beginnen te oogsten. De wortels kunnen heel de winter in de grond blijven.

...uit de kalender van Hans Lagas (2)

In april verschijnt de editie van de *jaaragenda Open Tuinen van België*. Deze jaarlijkse gids bevat beschrijvingen van ruim 100 privétuinen die op vaste data of op afspraak kunnen worden bezocht. Het gaat stuk voor stuk om bijzondere tuinen die vanwege hun architecturale, hun botanische of hun historische waarde zeker een bezoek verdienen. Zie www.open-tuinen.be.

Tuinieren op hoogte

Niet alleen voor mensen met weinig ruimte, ook op de tuin is een zogenaamde piramidetuin een leuke blikvanger, zowel met sierplanten als met kruiden. Prijs 79,-, verkrijgbaar bij BoerenBond en Welkoop. Maar ook zelf te maken...

Voorjaarsdag

De boomen ontluiken, de bloesem komt uit,
De vogeltjes zingen met lieflijk geluid
De schaapjes die springen door 't groenende gras,
Ik spring met ze mee, of ik zelf er een was.

En weet ge, waarom ik zoo spring en zoo zing?
Die winter dat vond ik zoo'n akelig ding;
Toen had ik het koud in mijn duffelsên jas,
En denk 'reis, hoe koud dan een beedlaar wel was!

Maar nu is het lekker en zacht op het land;
Weg mantel en das! In de kast aan den wand.
Komt, jongens! Naar buiten en houdt je maar kras,
Wij schelden hem luilak, die 't laatste daar was.